

Divil se, žasl, bylo to vidět na jeho bledomodrých očích a na tváři chorobně bledé, vyvalené lícní kosti. Usmíval se však a zamnul si ruce samou ochetou a potěšením a to že by bylo něco, tak říká, jako v Praze u nich, v Dobrušce! V takovém chudém místě, krása, opravdu, ale těžkosti, vše nevidaná, tak trochu pro marnost, řeklo by se, totiž, že by leckdo řekl — ovšem — nejsou na to rozumu a zkušenosti, jako mezi soudy, a také peněz že není nazbyt na takové rekreace, řeklo by se, ale když se pan Věk touto ujímá — Usmíval se, a zase mohl ruce — a zase dále souhlasil namítaje, to že by bylo, ale v tento čas, a ten vítr, a ten vítr — To opakoval s významným pohledem přes brejle — a co řeknou v radě, on že by rád, třeba že — ale když —

Věk hned vyrozuměl. Syndikovi se novota nelíbila a proto se strkal za "právo". A to také odpovídalo, jak se Věk nadál, totiž, jako syndikus. Každý se tak vytácel, třeba ne v tom pořádku; ten onen také něco ze svého přidal jako konšel Pinkava, a naé komedii, to že je bláznovství a vyhazování peněz, a perníkář Šorejs, že tyatří kazí mravy, pan farář že to nijak nechválí. A pak pan vrehní! Ten že by — kdo pak ví — ten že takovým všem nepřeje, a oni pro dobrou vůli —

Tento "důvod" byl nový, ten si syndikus jistě ponechal na dorážku. A také, jak Věk viděl, na všechny účinkoval nejvíce. Věk se rozmrzel a nemilím syndikovi jen tak povolíti. Musí tedy promluvit a vrehním; to nelákalo, než nezbyvalo nic jiného pro vše samu. Také ho trochu dráždilo setkat se s tím pánem, jenž ho má za Jakobína a dává ho snad hlídat a špehovat.

Věk se tedy vypravil na Opočen. Na kanceláři všemožného pana vrehního hned nenašel. Musil čekat. Usedl v klenuté, vyblíbené přední kanceláři na lavici u zdi. — Měl k němu dohledu, že ho tu nechali a nevykázali mu, aby čekal, jako sedláci čekávali, na síni nebo na chodbě.

Pro svou kratochvíli mohl pozorovat kancelářského a dva písaře; z těch jeden pak vstal a bral se po špičkách, nesa před sebou jako na táci nějaký akt ke kontribučnímu, z něhož Věk viděl jenom široká záda a v těle velikou černou mašli. Kontribuční zůstal nad stolem nachýlen i když písař ležstra před něj položil, a neobrátil se ani pak, když akt prohlédnuše se obroukl na čekajícího písaře:

"A to vynechali, tady to: "in optima forma cum renunciatione exceptionis non numeratae pecuniae v nejlepší způsobu práva kvituruju —" A jak od města, poslali ty věci, Beilagen?"

"Prosím, tu ponechajíčnost po Františkovi Komárkově, to poslali, prosím, a pak dvě staré Beilagen —"

A hned se po špičkách, kroutivě, hnál ku svému stolu, chvíli se tam hrabal, až přinesl zase jako na tácu dvě listiny.

"Tuhle prosím —" a při tom podávaje první, četl její nadpis: "Zpovídání majetku přisabomistné dčto. 11. Februarii 1779."

"Verflucht, co to je!"

"A tuhle, prosím, tu je ta kvitance, taky toho data."

"No tak, tu čtou!"

Písař četl:

"Dne a roku ku konci psaného jest mezi oufadem hospodářským panství Opočen z jedné a Josefem Hubáčkem, sousedem, z druhé strany až na podosaáhnuté stvrzení milostivé vrehnosti jeden následující kontrakt dubrovnoé umluven a neusušitelné uzavřen byl, sílou kterého —"

Čtoucí písař umkl. Vešel pan vrehní, dlouhý, vrechtlý, přibledlý ve vlasence s copem. Bystré oči jeho zamrkaly, jak shlédly Věka. Čtěl ho však, jako by ho neznal, minouti. Na žádost Věkovu, že by rád s panem vrehním promluvil, řekl zkrátka, aby chvíli počkal, a začal do druhé kanceláře.

"Aha, chce mi ukázat —" pomyslí Věk. Sedl, čekal; chvíli

tvářil patrně již rozčilen. "Co! O samých kráľích, císařích a vrehnostech, ukazují se naschvál a přehnaně, živě špatně jejich charakteru, podkopává se úcta k zeměpánu, k vrehnosti, kazí se pořádek, mravy, a pořád jen 'svoboda', 'svoboda'!"

Vrehnímu došel dech jak jedním proudem se ta řeč hrnula. Ale hned zase začal:

"Vždyť toto u vás žádný neehee. Mám dobré zprávy. Nač tedy mást lidem hlavy — Tady máme ještě trochu pokoj, chcete ho porušit? — A pak je přísné guberniální nařízení —"

"Ale je to příkladný kus, dovolený, a všechny, které —"

"To platí pro Prahu, již jsem řekl, tady máme dozor my a také zodpovídání — Jsou to samé novoty, ale největší ta, že chtějí, aby se český hrálo. To nebylo jakživo a není toho potřeba. A je to podezřelé, je to, abyste věděli, rebelantské —"

"Ale pane vrehní!" zvolal Věk už popuzen.

"Míte! Vy snad ani nevíte. — Je to rebelantské. Slavná vláda zakládá a podporuje normalní školy, stará se, aby se mohl každý vzdělát a naučit se německy, a tady to, co chcete, jsou škodné novoty." Vstal a postavil se přímo proti Věkovu, hledě na něj významně, skoro výhrůžně. "Ale jsou také nebezpečné —" A po česku dotvrdil:

"Pamatujou si a dají si říet. — Hledějí si radši handle a nechají Rousseaua a tyatru a půjčování knih! —"

To o těch knihách vyhrkl. Věk vyvalil na okamžik oči. I tohle! Pak se prudce ozval: "To je má starost, pane vrehní — Já —"

"Snad nejsou spokojeny?" rozkřikl se vrehní už vyšším hlasem, "nejsou-li, jdou si k panu krajskému —"

"Také se ku panu krajskému obrátím, a uvidějí, že nechci nic rebelantského —"

Vrehní popuzen touto odvahou, jaké ve své kanceláři ještě nikdy neviděl, bodl pravicí prudee do vzduchu proti Věkovu a rozkřikl se na něj fistulkovým hlasem: "Jdou! Už jdou! A uvidějí, co bude s tím jejich vytretem!"

Věk odešel popuzen. Zlobil se na vrehního, než také málo žehnal jejich syndikovi. Ten jistě podal už napřed vrehnímu zprávu, jak bylo znáti z toho, co vrehní řekl, že má dobré zprávy o tom, jak v Dobrušce málo touží po divadle.

Věk hned, jak se domů navrátil, sedl a napsal důtklivou žádost ku krajskému, aby jim v Dobrušce povolí hráti divadlo po česku. Žádost odeslal, zároveň však pomyslel, že bude nutno zajet do Hradee, aby si tu zjednal nějakou přímluvu, poněvadž vrehní zajistě podá krajskému nepřiznivou zprávu.

Hned se však vypraviti nemohl a pak, když se již na cestu chystal, rozmohl se mu děti. Nejprve synek a hned také deeraška; oba spalou.

XIII.

O dětech, též o tajemné výpravě a jiných událostech.

Příběhy smutné stích, když u mlčí smích dětí, jejich veselí hlasy; strach tudy plíživě chodil. To bylo k jaru, kdy v polích nastaly práce. Věk musil dohlížet, ale obyčejně tam dlouho nevydržel. — Pudilo ho zase domá, podívat se, jak je. A líto mu bylo ženy. Obdivoval se jí, jak obětivě ošetřuje nemocné, jak je hlídá ve dne v noci, jak úzkostlivě, s jakou něžností a péčí, a sám sobě vyčítal, že někdy nevydrží toho komutlivého pohledu na nehož červíčky, že se raději vytratí ze světnice, kdy teskným tichem záupí bolestný sten hned z té hude z oně postýlky.

Nemoc dětí byla zlá, tuhá, a žel z ní strach horských ještě následků. To byly zasmušlé dny v otvírajícím se, krásném jaru. Ani bujně osení, ani svěží krajina v mladé zeleni, ani zpěv skřivánek, nic ho netěšilo. Početil, že jen ze srdce je svět člověku milým.

V tu dobu došel Heldův list a dlouhý. Held se omlouval, že tak píše, to že jen aby žasu usměřil, neboť se nemá žádného eviku z českým psaní, po německy že se snáše vyjádřit, když je ze škol tak zvyklý a také že by se mu Věk vysmál; on, Held, že se nemohi učít v čestně jako Věk na sta-

ro-českých knihách, na ty že neměl kdy a na nové také, a teď že také nemá, když je zase ve špitále zapřážen a hodně, když zdraví nabyt; a studium že také zabere dost času. A dále psal:

"Čekáš jistě také zprávu o Thomovi. Tu je a jistě taková, jakou asi čekáš. Tam neudělal jak si umínil, a jak s Tebou i se mnou jednal. Se ženskými se nerozešel. Tehyně i žena jeho s ním. — Divím se, že Thomová sama od něho nešla, když má k němu takovou nechuť. Ale to stará madame tomu zabránila. "A proč Thom —?" ptáš se asi. Vymlouvá se, že k vůli lidem. Ale síly neměl, to je to. Od ženských je síce na dobro oddělen, to jest nic s nimi nemluví, jen co je nejnutenější, ale jak je s nimi pod jednou střechou — Bettyna k nim nesmí, za to ji navštěvuje panímáma a Thomová snad také. Ptáš se teď při tomto řádku, no, a jak s tím komediantem, s tím Anlingem —

Ze už k němu Th. A nechozí, dá se myslet, také ne na rendez-vous. Ale má-li ho v hlavě, či v srdci, jakože má — Zkrátka neštěstí! Jen aby Th. m alespoň důstojnost nechoval! — Zle to na něj všechno účinkuje. Je rozháraný, často omrzelý a tuším, a to je nejhorší, že ho už ani psaní netěší ani divadlo. Takové jakési taudium vitae — Je to jen, doufám na čas, a snad se z toho vytrhne; ale mně, bohužel, dusí tu nadějí, že hledá útěchu — vš v čem — A nepřestane-li —

Tady, abych v těch veselých novinách pokračoval, šíří se strach nové vojny. Francouzové zas vydávají násilné kousky ve Švýcarsku a v říím, a monarchové si to nedají líbit, a tak nemůže nikdo jistit, že mír tak dlouho žádaný a konečně smluvený vydrží do konce roku."

Zpráva Heldova byla jako těžké stín. V jasnu spokojenosti, jakou Věk do nedávna měl, byl by ostřejší dopadl; takto však rozplynul se v chmurné jeho náladě.

Věk odepsal hned a dost obšírně; nejvíce o tom, jak jsou nemocem navštíveni. Nadál se, že Held, v jehož umění lékařské měl velkou důvěru, mu lépe poradí nežli jejich felčar a že dětem ke zdraví pomůže. Druhého dne došlo vyřízení z Hradee. Oznamili mu z krajského úřadu zkrátka a nějak ostře, že se české hry v Dobrušce nepovolují.

Rozhodnutí to Věka hrubě nepřekvapilo a také ho za těch okolností tak netřžilo. V ten čas právě neměl pro své starosti na divadlo pomýšlení. Ale na vrehního v duchu ještě více zahořkl. Jak těch dní byl škarohlídější, hned jej obvinil, ten že to zkazil, i syndikus, a odsoudil při tom také Dobrušské "právo" všechno, jací tam jsou zpozdilci, hlupáci, tam že by se mělo zamést —

Ale víc pak myslil na Helda, odpovědi brzo a co. Prve však nežli psaní došlo, nastalo v nemocnici obou dětí oblevení.

Kámen spadl Věkovu ze srdce, když příjev jednoho odpoledne ze Solnice, kdež byl za obchodem, ušel, jak se žena po něm hned obrátila od postýlky, a nichž seděla. Jindy vždy smutně zakroučila hlavou, když se dychtivě a s bázni ptal, je-li lépe.

Toho odpůdné hned vstala a jemu naproti, a její ubledlá, ustaraná tvář jak prosvítla! Vydechl si. Dětem se ulevilo, viděl to na nich, a na ženě! — Byl až dojat a přál jí to z té duše —

Brzo to dostal od Helda list. Přítel odepsal po jeho přání hned a většinou samé rady, které se pak také osvědčily. Na konec psaní byla zase zpráva o Thomových, že pojedou teď brzo s divadlem od Hyberná zase do Teplie, tentokrát že Steinsberk divadlo vede. Letos že se paní Thomová ani slovem té cestě nebránila a stará také ne.

"Že pojedou na čas z Prahy, je dobře. Ovšem, loni jsem to také schvaloval, směl se mi, a přece neohládli ani ona ani ten Romeo; psaníčka udržovala oheň. Letos však nebudu dopisovat tak snadně, Th. už dá pozor. Ale snad-li proto plamen? Myslí hlavě na ni, na pí. Th. — Apropos! Bettyna byla pryč zas u Th. A, arci aby Th. nevěděl. Jak jsem oněhdy v kavárně slyšel, navštěvuje jí nějaký starší rada, jenž k vůli ní nosí nejmnohdyji frak. —"

Narka, Kans., 10. února 1912.

PANÍ F. OTOUPALÍK.

Čtená paní!

Sděluji Vám, že Vaše Pílení thé se osvědčilo a mé manželce pomohlo. Pročez přijmete náš srdečný dík. Dále odporučuji Vaše Pílení thé každému, kdo by podobný lék potřeboval, neb jej uznávám za velmi účinný lék v nemocech, pro které je předepsán.

S veškerou úctou,

J. CHALOUPKA.

Mé léky jsou z těch nejlepších květů a kořinek a nelhu, tvrdí jak jste od jiných podvádění, jen peníze chtějí od Vás, ale co Vám chválí, to tam nenajdete. Jen se přesvědčte o pravdivosti mých léků.

Vaše

F. OTOUPALÍK.

Wilber, Nebr., 15. ledna 1912.

ČTENÁ PANÍ OTOUPALÍK.

Příkládám dva dollary, byste mně zaslala znovu to thé (matčino) pro plíce. Dělá mně to dobře, tak to chci mít v zásobě doma. I též revmatis se mi ztratil a úplně tomu věřím, že těmi penězi, co žádáte, není to thé dosti zapláceno. Srdečný dík vzdávám za to, že jste měla útrpnost nad trpícím lidem a dala Vaši vědu do veřejnosti.

S úctou a pozdravem, znamenám se

A. G. HANYZ, Wilber, Nebr.

Léky které se osvědčují

Chťe bohatými svými zkušenostmi přispěti ku pomoci trpícím spolubližním, upravila jsem různé léky z léčivých bylin a kořenů. O jejich znamenité léčivé moci došlo mně množstvím dosvědčení, z nichž některá uvádím.

FRANTIŠKA OTOUPALÍK, David City, NEBRASKA.

Zdravý jako Rus a silný jako Turek

je každý, kdo užívá světoznámé vyhlášené bylinné léčivé směsi "ALPY" ze Staré Vlasti. Zkuste — potvrďte. Balíček za 50c, volkř za \$1.00 — poštou vyplačené až do domu. Český návod a popis při každé zásilce. Tisíce doporučení ze všech končin. Pište od "Alpu" česky na adresu: THE "ORION", Box 597, Omaha, Nebraska.

Angličtinu neznáte?

Jste tedy jako ryba bez vody, jako tělo bez života. Vy máte plouti přes řeku budoucnosti. Cheče se vydat přes ni jen na kóbacce, bez veselí! Cheče přezít celý svůj život v postřku u lidí! Vy neohdát se státi samotným občanem! Americkým! Zda-li však ano, my Vám pomůžeme! My Vás naučíme v 50 úlohách anglicky a to při Vaší práci doma. 24tf

PIŠTE NÁM!

Vikla Bratři, Lonsdale, Minn.

Krásné čtení zdarma!

Pište o ukázková čísla a seřady hned! Lidové knihkupectví a zaslátelský závod 21-1r

SLAVIA

358 E. 72. St. NEW YORK. Jednatelé pro české osady přijmem.

Stáli hromadu peněz. — Pí. Anna Baveř z Maddsoek, N. D., píše: "Díky Hoboku, jež mne vyčlécilo a zachránilo před předčasným hrobem. Stonala jsem po dvanácti roků. Jednu dobu navštěvovali mne lékaři třikráte za den a stáli hromadu peněz. Říkalo se, že mám vadu srdce. Potom jsem s lékaři přestala a užívala Hoboka a uzdravila se. Od té doby jsem zdráva."

Dra Petra Hoboko je prostý bylinný lék, jenž nikdy nebyl rozsáhlé oznamován. Nelze ho dostati v lékárnách, nýbrž dodává se lidem přímo. Pište na jediné majitelce, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19-25 So. Hoyno Ave., Chicago, Ill.

Frank Svoboda, umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech

1417 South 11 th Street Phone Doug. 3444 1215-25 So. 13th Str. Phone Doug. 1872

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKU JEST

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

v číslé 304 FARMAN ulice.

Pravě importovaná piva na šepu. PLEKŠNÁK z Meřanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbräu Mních Bavorská pivo. Pivo Aahenser. Bisk a světoznámé Faust stáloho roznobho reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se za druhé podlaží.